

TBMM
YEŞİLLER VE SOL GELECEK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 2148
Tarih : 21.09.2023

4463

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat İŞIKHAN tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

Yeşil Sol Parti Grup Başkanvekili

TÜİK verileri incelendiğinde; Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildiğinden bu yana Türkiye'de işçilerin milli gelirden aldığı pay giderek azaldığı ve işveren paylarının yükseldiği tespit edilmiştir. İşçi gücü ödemelerinin Gayrisafi Yurtiçi Hasıla (GSYH) içindeki payı 2021'de yüzde 26,8 iken bu oran 2022 yılında yüzde 23,6'ya kadar gerilemiştir. Bu oran 2019 yılında yüzde 31,3'dir. Buna göre son üç yılda işçiler milli gelirden aldıkları her 4 liranın 1 lirasını kaybetmiştir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri halk arasında milli gelir olarak bilinen GSYH'nin nasıl paylaşıldığını göstermektedir. Buna göre; Türkiye'nin 2022 yılı GSYH'si 15 trilyon 11 milyar 776 milyon TL olmuştur.. Bunun 3 trilyon 536 milyarı işgücü ödemelerine ayrılmıştır. Net işletme artığı/karma gelir ise 7 trilyon 2015 milyar lira olarak kayda geçmiştir. Yani, milli gelirin yüzde 23,55'i işgücü ödemelerine giderken net işletme artığı/karma gelirin payı yüzde 48,06 olarak tespit edilmiştir. TÜİK'in 2009'dan bu yana son 14 yılı kapsayan verilerine bakıldığında işgücü ödemelerinin payının en düşük olduğu yıl 2022 olmuştur.

GSYH paylaşımında işçilerin payı son yıla kadar yüzde 26,4'ün altına düşmemiştir. İşçilerin GSYH payındaki oranının bu düşüşü, enflasyon oranlarındaki artış ile birlikte değerlendirildiğinde; asgari ücretli ve yine açlık sınırının dahi altında kalan ücretlerle çalıştırılan işçilerin geçim sıkıntılarının giderilmesi adına acilen önlem alınması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

1. Türkiye’de 2018-2023 yılları arasında ve yıllara göre belirtilmek kaydıyla asgari ücretle çalışan işçi sayısı kaçtır?
2. Önergeyi cevaplayacağınız tarih itibarıyla; Türkiye genelinde sendika üyesi işçi sayısı kaçtır? Sendika üyesi işçilerden kaç asgari ücretle çalışmaktadır?
3. 2018-2023 yılları arasında yıllara göre belirtilmek kaydıyla, kayıt dışı çalışan işçi sayısı kaçtır?
4. İşgücü ödemelerinin son yıllarda artan oranlarla azalmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
5. İşgücü ödemelerinde yaşanan düşüşün sebepleri nelerdir?
6. GSYH oranında işçi ve işveren paylarının oranları değerlendirildiğinde kamu ve özel sektör bazında, büyüyen sermaye karşısında eriyen işçi ücretleri ve gelir adaletsizliğinin önlenmesi adına bir çalışmanız mevcut mudur?
7. 2022- 2023 yılları arasında işgücünden çekilen işçi sayısı kaçtır? Bu işçilerin kaç kadın kaç erkek?
8. 2022-2023 yılları arasında asgari ücretle çalışan kadın sayısı kaçtır?
9. İşgücü ödemelerinde yaşanan düşüşün işçi ve emeklilerde yarattığı ekonomik sorunların önlenmesi ve çözümü adına Bakanlığınızın mevcut bir planlaması var mıdır?
10. 2023 yılı önergeyi cevaplayacağınız tarih itibarıyla, işgücü ödemelerinin GSYH içindeki oranı nedir?
11. Gelir dağılımı ve vergi sistemini düzenleyerek işçi ücretleri üzerindeki vergi yükünü azaltmak ve vergi adaletinin tesisini sağlamaya yönelik yapısal değişiklik planlaması mevcut mudur?